այլ ազգերի մէջ իգական սեռի անուններ են, մեզնում ճիշտ հակառակը. ուստի երբ ժամանակի ընթացքում մթագնում է անցեալի յարաբերութիւնը, յառաջանում են այսպիսի շփոթութիւններ. եթէ Ֆրանկի պապը՝ Կաթոլիկ եկեղեցու կուսակրօն պետը, «աղջիկ» ունի, ինչու Զմշկիկ սուլթանն էլ կին չէր գտնայ, իսկ պարոն Աստղիկը կամ Աստղիկ թագաւորը տղամարդ:

Մոռանալու չէ մի շատ աւելի կարևոր հանգամանք ևս: Արդէն տեսանք, որ հիմք կար Աստղիկն Անահիտի հետ շփոթելու. աւելի ևս կարելի է այդ ասել Նանէի համար: Երիզայի Անահիտը համապատասխանում է Արտեմիսին, Թիլ աւանի Նանէն՝ Աթենասին[1]: Եւ որովհետև Թիլն էլ շատ մօտ է Երիզային, ուստի «Այն կապակցութիւնը, որով Նանէն յունաց Աթենասի հետ է համեմատուած, միայն ցոյց է տալիս այսպիսով, որ նա ռազմական յատկանիշներ ունէր. ինչպէս և մօտաւորութիւնը Անահտական մի տաճարի չէ հակասում այն կարծիքին, որով նա Անահտին հնագոյն ժամանակներում էապէս նման էր»: Այլ հիմքեր ևս կան ենթադրելու, որ Անահիտը նոյնանում է Աստղիկի հետ, երբ Բաբելացոց Անահիտ–Անատը իբրև պատերազմական դիցուհի զարդարուած և առիւծ նստած՝ գլխին կրում է Աստղիկ աստղը[2], մինչդեռ Աստղիկը նոյնանում է Նանէ-Նանայի հետ[3]: Այս նոյնացումներով միայն բացատրւում է մեր վէպի Աստղիկի ռազմական ոգին, մանաւանդ թէ արական անձն փոխակերպուելը: Նանան և Աթենասը կրում են պատերազմական նշաններ, ինչպէս որ Արտեմիսն ևս ունի. իսկ Նանա անունը երկու սեռին ևս յատուկ է, ինչպէս և իր պաշտամունքը տարածուած է Փոքր և Առաջաւոր Ասիայում[4]: Արդ Եկեղեաց գաւառի սահմանակից Դերջանի Բագայառիճ գիւղում կար Մրհական[5] մեհեանը, այդ անունով երկու գիւղ այժմ էլ կան Դարանաղիքում[6],—իսկ «սպիտակափառ դիցն

1. Ագաթանգեղոս, Ե. § 490. Էջմիածին–Տփղիս: Հմմտ. Խորեն. Բ. ԺԳ. 88. Վենետիկ 1865:

2. G. Hoffmann, Auszüge, Excurse 4, էջ 136—138, Leipzig 1880:

3. М. Эминъ. Очеркъ Религіи языческихъ Армянъ, էջ 22. Москва 1864:

4. G. Hoffmann, Auszüge, 4, էջ 157, 161:

5. Ագաթանգեղոս, ՃԺ. § 790. էջ 414. Տփղիս-Էջմիածին 1909.

6. H. Hübschmann, Altarmen. Ortsnamen, էջ 284, Strassburg 1904: Մենք մեր Զոջանց տան պատմականը երկում (Արարատ Ամս. 1908. յունուար. էջ 123—124. Արտատպ. 48—50) ցոյց ենք տուել. որ Վրաց Ամիրանը մեր Մհեր—Միհրն է. Այստեղ պէտք աւելացնենք. որ նորա հօր